

Ξανά πίσω στη δεκαετία του '80;

του Καθ. Γεωργίου Μαντάνη

Τμήμα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου · Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας

Email: mantanis@teilar.gr

Πρόσφατα, η αριστεία ως ιδέα και έννοια χαρακτηρίστηκε ως «ρετσινιά», το δε νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας εξοβελίζει και καταργεί θεσμούς αριστείας που καθιερώθηκαν με πολύ μεγάλη προσπάθεια. Σύντομα στα θέματα της Παιδείας θα επανέλθουμε, κατά την άποψή μας, στη δεκαετία του '80. Έτσι: Οι φοιτητές θα ψηφίζουν και θα κρίνουν (*sic!*) τον καταλληλότερο πρύτανη ή πρόεδρο ή κοσμήτορα σχολής. Επανερχεται ξανά το περίφημο «άσυλο», το οποίο έχει προκαλέσει τόσα πολλά δεινά στα πανεπιστήμιά μας και έχει πληγώσει την ίδια τη δημοκρατία μας με ανήθικες και έκνομες πράξεις μειοψηφιών που κρατούν σε ομηρεία τα ανώτατα εκπ/κά ιδρύματα. Καταργείται το σύστημα αξιολόγησης. Καταργούνται όλες οι ισχύουσες ρυθμίσεις και χιλιάδες «αιώνιοι» φοιτητές επανεγγράφονται στα ιδρύματα για να πάρουν τα πτυχία τους με το χαμηλότερο δυνατό δείκτη και με ήσσονα προσπάθεια (αφού πρώτα αδιαφόρησαν για τη μελέτη και τις σπουδές τους για πολλά πολλά έτη...). Καταργείται, επίσης, το νέο σύστημα διοίκησης των ΑΕΙ, δηλ. τα συμβούλια διοίκησης ως «αποτυχημένος θεσμός». Σημειώνεται ότι σήμερα στα συμβούλια των ΑΕΙ μετέχουν Έλληνες και ξένοι πανεπιστημιακοί διεθνούς κύρους, που ανήκουν σε φημισμένα πανεπιστήμια της αλλοδαπής (σημ. πρόκειται για θεσμό που έχει υιοθετηθεί τα τελευταία είκοσι χρόνια στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε.). Όλες οι παραπάνω καταργήσεις είναι ανόητες και ασυμβίβαστες με την έννοια της ανώτατης εκπαίδευσης. Είναι καταργήσεις που μας επιστρέφουν στο παρελθόν και θυμίζουν τα τραγικά λάθη της δεκαετίας του '80 στην Παιδεία. Είναι πέρα ως πέρα αδιανόητο. Μόνο ο δογματισμός και η ιδεοληψία μπορούν να δικαιολογήσουν τέτοιες άστοχες εκπαιδευτικά αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας το έτος 2015. Η αριστεία εξοβελίζεται από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Εμείς δε που αυτά «τα ζούμε» εκ των έσω και έχουμε αφιερώσει πολλά χρόνια στην ανώτατη εκπαίδευση, θεωρούμε σίγουρο πως ξανά εξαιτίας των ανωτέρω αποφάσεων θα επανέλθουν ισχυρότερες στα ιδρύματα «πρακτικές», όπως: κομματοκρατία, συναλλαγή και ανομία.

Δυστυχώς, δεν έχουμε κατανοήσει ότι η κρίση που βιώνουμε σήμερα είναι άμεση συνέπεια της Παιδείας «χαμηλού συντελεστή και χαμηλού πήχη» που καθιερώθηκε με υπουργικές αποφάσεις και πράξεις κατά τη δεκαετία του '80, με «λαϊκιστικές» αποφάσεις ίδρυσης εκατοντάδων νέων τμημάτων ΤΕΙ και πανεπιστημίων, σε κάθε χωριό και πόλη της ελληνικής περιφέρειας, χωρίς κριτήρια, χωρίς το ελάχιστο ακαδημαϊκό υπόβαθρο και σε αμφιβόλου ποιότητας γνωστικά αντικείμενα. Όλα αυτά καταρράκωσαν την ανώτατη εκπαίδευση που είναι ήδη σε δυσμενή κατάσταση. Οι νέες αποφάσεις, εάν εφαρμοστούν, θα επιφέρουν πολλά αρνητικά αποτελέσματα αφού δεν συνάδουν με το πνεύμα των καιρών (εν έτει 2015) και με το αίτημα της ελληνικής κοινωνίας που απαιτεί και ζητά την αξιολόγηση και την αριστεία σε κάθε ένα τομέα του «υπέρβαρου και παθογενούς» Κράτους, που βούλιαξε την Ελλάδα, που την έκανε ένα *failed state* διεθνώς. Η νέα κυβέρνηση οφείλει να τα ξανασκεφτεί όλα αυτά, να αφήσει στην άκρη τις βαθιά αναχρονιστικές ιδέες και να δει τη διεθνή πρακτική και πράξη (λ.χ. πώς προοδεύουν εξαιρετικά, μέσα σε λίγα χρόνια, τα ΑΕΙ της Σλοβενίας, της Τσεχίας, της Ουγγαρίας, της Εσθονίας, της Πολωνίας, της Λετονίας;). Μήπως επειδή επενδύουν στην αριστεία τόσο στην έρευνα όσο και στην εκπαίδευση; Μήπως επειδή έχουν απεμπλακεί από τέτοιες παθογένειες; Η άμιλλα και ο ευγενής ανταγωνισμός μεταξύ των ΑΕΙ & των φορέων έρευνας είναι ο κινητήρας της προόδου μιας χώρας.

Πότε και πού η Παιδεία δεν ήταν μέσο κοινωνικής ανέλιξης και εξέλιξης; Πότε υπήρξε ανθρώπινη κοινωνία, λαός ή κράτος (στη σημερινή μορφή) που να μην προόδευσε μέσα από την επιβράβευση των αρίστων; Κάθε κοινωνία, σε κάθε τομέα της επαγγελματικής και επιστημονικής δραστηριότητας, πρέπει να επιζητεί και να απαιτεί την αριστεία (είτε λέγεται γιατρός, είτε λέγεται μηχανικός, είτε λέγεται γεωπόνος, είτε λέγεται εκπαιδευτικός, είτε λέγεται ελεύθερος επαγγελματίας, είτε λέγεται τεχνίτης). Η ισοπέδωση και η μεταχείριση όλων «με ίσο τρόπο» οδηγεί στον ολοκληρωτισμό και βλάπτει κοινωνικά. «*Δεν υπάρχει τίποτα πιο άνιστο από την ίση μεταχείριση των ανίσων*», έγραφε ο Αριστοτέλης, ο κορυφαίος Έλληνας φιλόσοφος.

Καρδίτσα, 19-04-2015